

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

София, 11 юни 2013 г.

Конституционният съд в състав:

Председател: Димитър Токушев

Членове: Благовест Пунев

Пламен Киров

Красен Стойчев

Цанка Цанкова

Стефка Стоева

Румен Ненков

Кети Маркова

Георги Ангелов

Борис Велчев

Анастас Анастасов

Гроздан Илиев

при участието на секретар-протоколита Милена Петрова разгледа в закрито заседание на 11 юни 2013 г. конституционно дело № 15/2013 г., докладвано от съдията Пламен Киров.

Производството е по чл. 149, ал.1, т. 7 от Конституцията.

Делото е образувано на 23 май 2013 година по искане на 48 народни представители от 42-то Народно събрание за установяване на незаконността на проведените на 12.05.2013 г. избори за народни представители изцяло, както и незаконността на избора на всеки един от обявените за избрани народни представители в 42-то Народно събрание, посочени в решения на ЦИК: № 2642-НС/15.05.2013 г.; № 2643-НС/15.05.2013 г. и № 2652-НС/17.05.2013 г. Като евентуално е направено искането да бъдат обявени за незаконни изборните резултати във всички 86 секции на територията на Република Турция и да се извърши ново

переразпределение на мандатите в 42-то Народно събрание, като се обяви за незаконен изборът на съответните народни представители, определен въз основа на всички действително подадени гласове от изборителните секции в Република Турция и да се възложи на ЦИК да изчисли отново изборния резултат от гласуването в парламентарните избори на 12.05.2013 г.

Цялостното оспорване на изборите за народни представители като незаконни е мотивирано със съображения за допуснати многобройни, съществени и груби нарушения на Конституцията и Изборния кодекс (ИК). Вносителите поддържат, че са извършени следните нарушения:

1. Лоша организация, грешки в работата и неподготвеност на изборителните комисии, недостатъци на изборните книжа, които водят до опорочаване на волята на изборителите;
2. Допуснати множество съществени нарушения от секционните изборителни комисии (СИК) при установяване на изборните резултати, изразяващи се в неправилно определяне на действителните и съответно на недействителните бюлетини;
3. Незаконосъобразно извършване на поправки в протоколите на СИК след тяхното съставяне;
4. Допуснати съществени грешки при съставянето на протоколите на районните изборителни комисии (РИК), което води до опорочаване на крайния изборен резултат;
5. Недопустима агитация в деня за размисъл;
6. Отпечатването на около 350 000 бюлетини за гласуване в печатницата в гр. Костинброд извън общата поръчка, водещо до съмнение, че с подобни бюлетини е съществувала възможност за манипулиране и фалшифициране на изборния резултат.

По евентуално направеното искане за обявяване за незаконни резултатите от гласуването във всички секции на територията на Република Турция, вносителите на искането твърдят, че при отпадане на гласовете подадени за различните политически партии в тези секции ще се

стигне до промяна на крайния изборен резултат. Претендират се следните нарушения при провеждането на изборите за народни представители на 12.05.2013 г. на територията на Република Турция:

1. Откриване на изборния ден и провеждане на гласуването при непълен състав на СИК;
2. Дописване на избиратели в изборния ден, които не са имали право да гласуват;
3. Допускане до гласуване на избиратели без валиден български документ за самоличност;
4. Нарушение на законовите правила при попълване на избирателните списъци;
5. Неподписване на допълнителните страници в избирателните списъци от председателя или друг упълномощен член на СИК;
6. Гласуване на голям брой избиратели при значително надвишаване на установения технологичен максимум за възможен брой гласувачи лица в една секция;
7. Многократно гласуване на избиратели в различни секции на територията на Република Турция;
8. Фалшифициране на подписите на членовете на СИК върху секционните протоколи;
9. Допускане до гласуване на избиратели, които не са попълнили изискващите се от Изборния кодекс на задължителни декларации.

По делото са приложени доказателства, отнасящи се за посочените в искането твърдения. Наред с това, вносителите са направили доказателствени искания.

Като се позовават на посочените по-горе нарушения на изборния процес, на основание чл. 149, ал.1, т. 7 от Конституцията, във връзка с чл. 264 от Изборния кодекс, вносителите правят искане да се обяви изцяло за незаконен изборът за народни представители в 42-то Народно събрание, проведен на 12 май 2013 г., или да бъде обявен за незаконосъобразен

резултата от гласуването във всичките 86 секции на територията на Република Турция, при което ЦИК отново да определи изборния резултат въз основа на всички останали подадени гласове в страната и чужбина.

Конституционният съд приема, че общото позоваване от страна на вносителите на текста на чл. 264 от Изборния кодекс с неговите две алинеи, съдържанието на самото искане, както и аргументите към него водят до извода, че Конституционният съд е изправен пред хипотезата на оспорване законността на изборите за народни представители от централното ръководство на регистрираната за участие в изборите политическа партия „Национален фронт за спасение на България”, като по чл. 264, ал. 1 от Изборния кодекс това ръководство е отнесло искането си към народните представители на политическа партия „ГЕРБ” в 42-то Народно събрание. Въз основа на това оспорване 48 народни представители от политическа партия „ГЕРБ” на основание чл. 264, ал. 2 са внесли в Конституционния съд мотивирано искане за произнасяне по законността на изборите за народни представители. Това се потвърждава и от факта, че в Конституционния съд е постъпило и друго искане със сходен предмет от същите народни представители на същата дата на която е внесено и настоящото искане. По него е образувано отделно конституционно дело № 13 от 23.05.2013 г. Оспорването на законността на изборните резултати от политическа партия „Национален фронт за спасение на България” се основава на правния интерес на партията да получи необходимия брой действителни гласове за преминаване на четири процентната изборна бариера и да участва в разпределението на мандатите на 42-то Народно събрание. В същото време вносителите на искането пред Конституционния съд обосновават от позициите на публичния интерес, че изборните нарушения се отразяват на подадените за всяка политическа партия или коалиция от партии действителни гласове, поради което общият брой действителни гласове следва да се разпредели по нов начин

между тях, което от своя страна ще доведе и до ново разпределение на парламентарните мандати.

Производството е във фазата на допустимост на искането и за да се произнесе, Конституционният съд съобрази следното:

Искането е направено от оправомощен субект по смисъла на чл. 150, ал. 1 от Конституцията – 48 народни представители от 42-то Народно събрание и е от компетентността на Конституционния съд.

Изпълнени са изискванията на чл. 17, ал. 1 от Закона за Конституционния съд и чл. 18 от Правилника за организацията и дейността на Конституционния съд.

За да се произнесе по направените доказателствени искания, Конституционният съд съобрази следното:

1. С оглед на претендираните нарушения и обосноваването им с необходимите доказателства, Конституционният съд приема, че следва да се уважи направеното искане ЦИК да предостави резултатите от възложената с Решение № 2505-НС от 29.04.2013 г. проверка по чл. 26, ал.1, т.23 от Изборния кодекс на Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване” към Министерството на регионалното развитие за установяване случаите на гласуване в нарушение на правилата на Изборния кодекс, включително за гласуване на избиратели повече от един път в секциите в Република Турция, както и заверени копия от избирателните списъци и протоколите на СИК за гласуването във всички секции в Република Турция. Следва да се уважи и направеното искане ЦИК да предостави заверени копия от протоколите на СИК и РИК в Седми изборен район - Габровски, Трети изборен район - Варненски, Шести изборен район - Врачански, Втори изборен район - Бургаски, Десети изборен район - Кюстендилски, Двадесет и четвърти изборен район - София, Седемнадесети изборен район - Пловдивски;

Подготовката и организацията на изборите в секциите извън страната се извършват от дипломатическите и консулските

представителства на Република България. Само техните ръководители биха могли да предоставят данни за конкретните мерки по организация на гласуването в съответните държави, включително и за броя на кабините за гласуване в изборителните секции и дейността на секционните изборителни комисии.

Следва да се извърши проверка от Министерството на вътрешните работи, включително и чрез Министерството на външните работи, относно включените в изборителните списъци и гласували в парламентарните избори лица в секциите в Република Турция, включително дали тези лица разполагат с валиден български документ за самоличност и колко от гласувалите, които нямат такъв са подали заявление за издаване на нови документи преди 12 май 2013 година.

Следва да се допусне назначаването на съдебна експертиза, която да даде заключение по следните въпроси:

- колко от изборителите, включени в основния изборителен списък във всичките 86 секции са гласували в изборния ден и колко от тях не са участвали в изборите;

- каква е общата бройка на гласувалите в Турция лица по изборителните списъци и по протоколите на СИК;

- колко лица са включени в изборителните списъци, без за тях да са попълнени изискващите се данни от документа за самоличност – номер на лична карта или паспорт и ЕГН;

- в колко изборителни секции в Република Турция са гласували повече от 935 изборители и каква е общата бройка на гласувалите в тези секции над числото 935;

- как е разпределен вотът на изборителите – действителни гласове, недействителни гласове, действителни гласове, подадени за различни политически партии и коалиции от партии;

- дали допълнителните страници на изборителните списъци в секциите в Република Турция, където под разделителната линия са

дописвани явилите се в изборния ден избиратели, са подписани от председателя или друг упълномощен член на СИК.

2. С оглед на доказателствената сила допуснатите по предходната точка доказателства следва да бъдат отклонени исканията:

- за назначаване на съдебна експертиза със задача вещите лица да извършват повторно преброяване на гласовете, подадени в изборите за народни представители, изразяващо се в повторен преглед на всички бюлетини обявени за действителни и съответно за недействителни;

- за изслушване на свидетели по делото, тъй като по смисъла на чл. 29, ал. 1 от Правилника за организацията на дейността на Конституционния съд в производството пред съда са допустими само писмени доказателства, с изключение на случаите по чл. 23 от Закона за Конституционния съд;

- за назначаването на графологична експертиза със задача вещите лица да дадат заключение дали и каква част от положените подписи на избирателите в избирателните списъци за гласуване в Република Турция са положени от едни и същи лица.

С оглед на предмета на делото Конституционният съд приема, че като заинтересовани страни следва да бъдат конституирани Народното събрание, президента на Република България, Министерският съвет, министърът на вътрешните работи, министърът на външните работи, министърът на правосъдието, министърът на регионалното развитие, Върховният административен съд, главният прокурор, омбудсманът, Централната избирателна комисия, сдружение „Асоциация „Прозрачност без граници“, сдружение „Гражданска инициатива за свободни и демократични избори“, сдружение „Българско сдружение за честни избори и граждански права – Национална асоциация“, фондация „Младежка толерантност“, сдружение „Институт за социална интеграция“, сдружение „Институт за развитие на публичната среда“, Българският хелзинкски комитет.

По изложените съображения, на основание чл. 149, ал.1, т. 2 от Конституцията и чл. 19, ал. 1 от Закона за Конституционен съд и чл. 264, ал. 2 от Изборния кодекс, Конституционният съд

О П Р Е Д Е Л И:

Допуска за разглеждане по същество искането на 48 народни представители от 42-то Народно събрание за оспорване на законността на изборите за народни представители за 42-то Народно събрание, проведен на 12 май 2013 година и евентуално направеното искане да бъдат обявени за незаконни изборните резултати във всички 86 секции на територията на Република Турция и на основата на това да се извърши ново преразпределение на мандатите в 42-то Народно събрание.

Изисква от ЦИК да предостави заверени копия от протоколите на СИК и РИК в Седми изборен район - Габровски, Трети изборен район - Варненски, Шести изборен район - Врачански, Втори изборен район - Бургаски, Десети изборен район - Кюстендилски, Двадесет и четвърти изборен район - София, Седемнадесети изборен район - Пловдивски, заверени копия от избирателните списъци и протоколите от СИК от избирателните секции в Република Турция, както и списък на членовете на СИК в Република Турция с посочване, от коя партия или коалиция от партии са предложени или са представители на Министерство на външните работи.

Изисква от ЦИК да предостави резултатите от възложената с Решение № 2505-НС от 29.04.2013 г. проверка по чл. 26, ал.1, т.23 от Изборния кодекс на Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване” към Министерството на регионалното развитие за установяване случаите на гласуване в нарушение на правилата на Изборния кодекс, включително за гласуване на избиратели повече от един път в секциите в Република Турция, както и информация в колко и

кои секции извън страната на парламентарните избори на 12 май 2013 г. са гласували повече от 1 000 избиратели.

Изисква от извънредния и пълномощен посланик на Република България в Република Турция да предостави информация за начина на организация и реда на гласуването в избирателните секции на територията на Турция.

Изисква извършване на проверка от Министерството на вътрешните работи, включително и чрез Министерството на външните работи, относно включените в избирателните списъци и гласували в парламентарните избори лица в секциите в Република Турция, включително дали тези лица разполагат с валиден български документ за самоличност и колко от гласувалите, които нямат такъв са подали заявление за издаване на нови документи преди 12 май 2013 година.

Назначава тройна съдебна експертиза, която да даде заключение по следните въпроси:

- колко от избирателите, включени в основния избирателен списък във всичките 86 секции са гласували в изборния ден и колко от тях не са участвали в изборите;

- каква е общата бройка на гласувалите в Турция лица по избирателните списъци и по протоколите на СИК;

- колко лица са включени в избирателните списъци, без за тях да са попълнени изискващите се данни от документа за самоличност – номер на лична карта или паспорт и ЕГН;

- в колко избирателни секции в Република Турция са гласували повече от 935 избиратели и каква е общата бройка на гласувалите в тези секции над числото 935;

- как е разпределен вотът на избирателите – действителни гласове, недействителни гласове, действителни гласове, подадени за различни политически партии и коалиции от партии;

- дали допълнителните страници на избирателните списъци в секциите в Република Турция, където под разделителната линия са дописвани явилите се в изборния ден избиратели, са подписани от председателя или друг упълномощен член на СИК.

Оставя без уважение исканията:

- за назначаване на съдебна експертиза със задача вещите лица да извършват повторно преброяване на гласовете, подадени в изборите за народни представители, изразяващо се в повторен преглед на всички бюлетини обявени за действителни и съответно за недействителни;

- за изслушване на свидетели по делото;

- за назначаването на графологична експертиза със задача вещите лица да дадат заключение дали и каква част от положените подписи на избирателите в избирателните списъци за гласуване в Република Турция са положени от едни и същи лица.

Конституира като заинтересовани страни по делото Народното събрание, президента на Република България, Министерския съвет, министъра на вътрешните работи, министъра на външните работи, министъра на правосъдието, министъра на регионалното развитие, Върховния административен съд, главния прокурор, омбудсмана, Централната избирателна комисия, сдружение „Асоциация „Прозрачност без граници”, сдружение „Гражданска инициатива за свободни и демократични избори”, сдружение „Българско сдружение за честни избори и граждански права - Национална асоциация”, фондация „Младежка толерантност”, сдружение „Институт за социална интеграция”, сдружение „Институт за развитие на публичната среда”, Българския хелзинкски комитет.

Преписи от искането и от определението да се изпратят на заинтересованите страни, като им се предоставя възможност в срок от седем дни да представят писмени становище и доказателства по делото.

Препис от определението да се изпрати и на вносителите на искането, които в същия срок могат да представят допълнителни съображения по делото.

След получаване на становищата на страните и представените доказателства, Конституционният съд ще прецени необходимостта от изискване и допускане на други доказателства, включително и допускане на съдебни експертизи.

Председател:

Димитър Токушев